

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

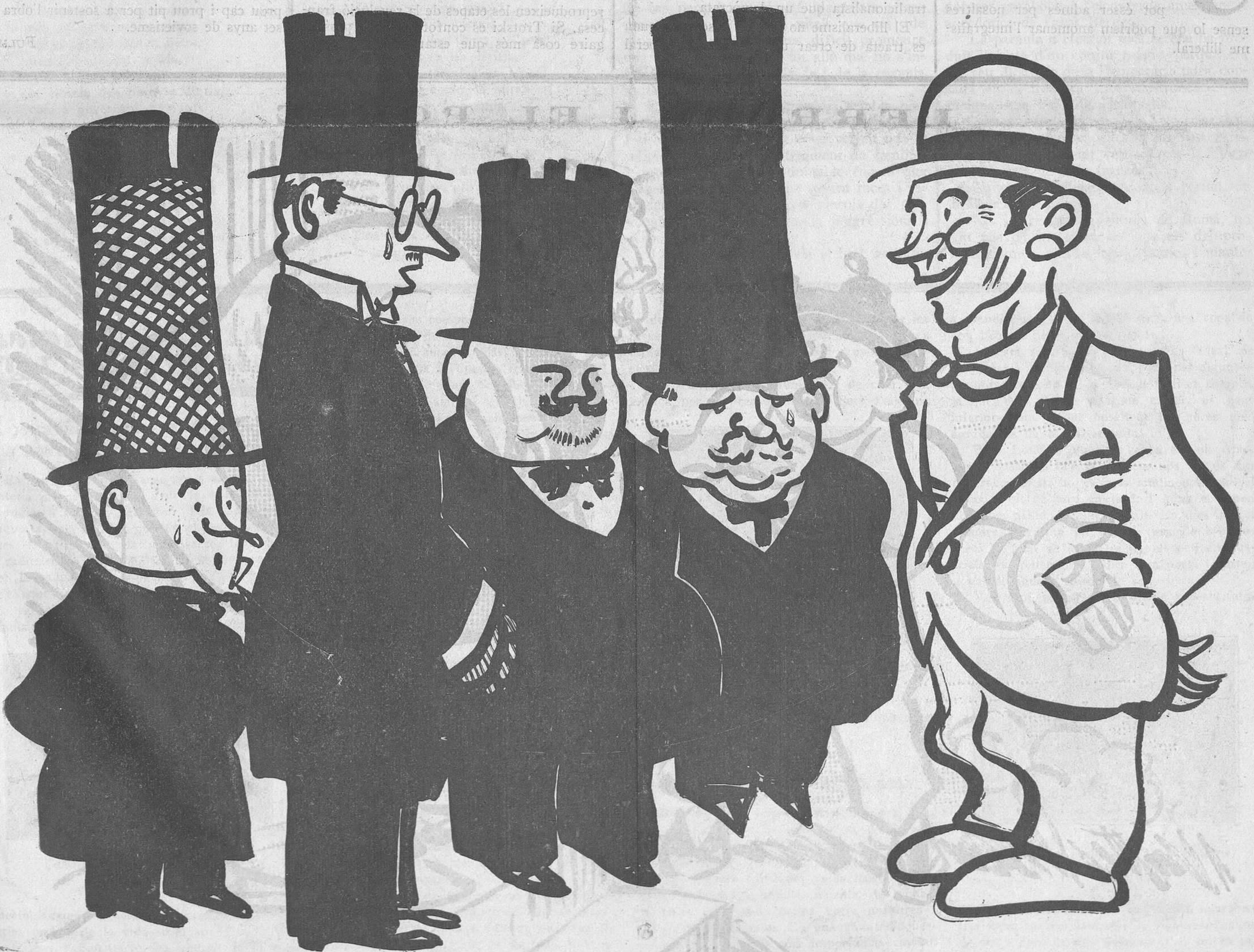
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

ELS BONS AMICS

— Heu trigat molt!

—

Paraules d'un capellà

L'abbé Lemire és un capellà francès que, com molts altres capellans francesos, és republicà, i republicà de l'esquerra. Anys enrera va sofrir persecucions i va tenir conflictes amb el seu bisbe. Fins ens sembla que va ésser objecte de mesures disciplinàries i que el van privar de dir missa, cosa que també va succeir a casa nostra amb mossèn Jacint Verdguer, que no era precisament republicà ni de l'esquerra. Tanmateix l'abbé Lemire ha sortit amb la seva, i avui la seva tendència és respectada per la jerarquia eclesiàstica. Aquest coratjós capellà francès, que ja fa anys que és diputat, seu amb la seva sotana en els bancs de l'esquerra de la Cambra.

Doncs l'abbé Lemire ha intervingut en el debat parlamentari sobre l'Ambaixada al Vaticà. I encara que per raons diplomàtiques i polítiques s'ha mostrat partidari de sostenir l'Ambaixada, ha dit algunes paraules plenes de veritable sentit religiós i evangèlic. El capellà diputat troba, en efecte, que els catòlics no han de demanar en nom propi, és a dir, com a tals catòlics, el manteniment de l'Ambaixada al Vaticà, perquè com a catòlics ja tenen per ambaixadors prop del Papa els bisbes, arquebisbes i cardenals. Per tant, la representació diplomàtica de França al Vaticà no pot ésser considerada com una representació dels catòlics francesos, sinó com una representació de l'Estat francès, que és un conjunt de ciutadans que pensen de moltes maneres.

Amb capellans així s'hi pot entendre tothom en el terreny de les llibertats públiques. La causa dels xocs en el camp, eclesiàstic, no està generalment en la discussió d'idees, sinó en l'actuació política. Sovint els adeptes i els ministres d'una religió fan d'aquesta una bandera política, i són responsables que la seva bandera sigui objecte dels atacs i contraatacs que la lluita política representa. Si s'escampessin entre la nostra clerecia les tendències de l'abbé Lemire, les últimes manifestacions de l'anticlericalisme haurien desaparegut del nostre país, perquè hauria desaparegut abans el clericalisme.

Més sobre lliberalisme

Sinsisteix en la formació d'un bloc lliberal, que tindria totes les nostres simpaties, però col·locats a Barcelona, aqueix bloc, no pot ésser admès per nosaltres sense lo que podríem anomenar l'integralisme lliberal.

Constitució, poder civil, sufragi universal i directe, parlamentarisme, poden ésser el denominador comú, però existeixen problemes tan importants com aquest que deuen ésser reconeguts, perquè no és possible eliminar ni la qüestió, ni lo que *La Epoca* anomenava regionalisme del Nord. Precisament el nostre lliberalisme sempre ha patit de no saber o de no voler aplicar la fórmula lliberal a la complexitat dels problemes espanyols, fins al punt de que, de vegades, resultava més lliberal en certs aspectes un tradicionalista que un demòcrata.

El lliberalisme no pot fer reserves i quan es tracta de crear una solidaritat lliberal

ningú que pugui ésser afectat per les concessions pot restar-ne fora, o almenys expressar un recel, i menys, animadversió. Per això, abans de que les insinuacions s'articulin, és necessari insistir en que ja no són possibles els lliberalismes segle XIX, apoiats en una constitució arcaica i restringida. Més encara, l'aprofitament de l'exaltació liberal que es produirà té d'ésser aprofitada, perquè mai concedeixen tanta elasticitat els moviments com en les seves iniciacions.

Se'ns dirà que res existeix vertebrat per a començar a acondicionar-lo. Certament, tot es redueix a articles de diaris i a frisança d'alguns periodistes i polítics, però el moviment lliberal el creiem fatal, i és necessari fer lleials advertències per a obtenir una grata canalització i per a aconseguir una ampla base d'intel·ligència.

PARADOX

La caiguda de Trotzki

Mort Lenin i destituït Trotzki, desapareixen de l'escena russa els dos grans primers actors que havien dirigit durant set anys l'acció revolucionària. Ara aquesta acció, convertida des de bon principi amb acció de Govern, està en mans de les segones parts de la companyia, podríem dir. Aquestes segones parts tenen el seu mèrit, i han cooperat eficaçment a l'èxit d'algunes importants etapes de la revolució. Però no hi ha cap mena de dubte que els homes que ara s'han imposat a Rússia, al capdavant dels quals hi ha la trinitat Zinovief-Kamenef-Stalín, tenen un nivell molt per dessota de Lenin i de Trotzki. En certa manera, es reproduïxen les etapes de la revolució francesa. Si Trotsky es conforma, no li passarà gaire cosa més que estar una temporada

dins un sanatori per tal de "millorar" la seva salut. Però si no es conforma, va a perill que li passi allò mateix que passà a Robespierre.

Alguns diran que la destitució de Trotzki, que fou l'organitzador de l'exèrcit vermell, no perjudicarà ni deturà la marxa de la Rússia soviètica. Ja sabem que hi ha una frase molt popularitzada, segons la qual els homes moren o passen i les idees queden. Però si això és veritat, també ho és que les idees, per realitzar-se i triomfar, necessiten els homes amb prou claror de pensament i amb prou coratge per vèncer les dificultats i les tempestats de la societat humana.

L'obra de Rússia soviètica, qualsevolga que sigui el judici polític i ètic que mereixi, és indiscutiblement una obra enorme d'arquitectura social. Ningú no pot desconèixer les condicions d'arquitectes i de constructors dels homes que han edificat la Unió de Repúbliques soviètiques. Però aquesta magnitud de l'edifici, aquesta grandesa de la maquinària estatal soviètica, exigeix la direcció d'homes de primera qualitat. I d'aquests homes no en sobren enlloc, ni a Rússia. La trinitat Zinovief-Kamenef-Stalín, mestressa del mecanisme burocràtic de la Unió, ha vençut Trotzki després d'un any de lluita. Cal preguntar-se, no obstant, si la victòria és definitiva. I cal preguntar-se, a més, si els que han vençut Trotzki tindran prou cap i prou pit per a sostenir l'obra de set anys de sovietisme.

FULMEN

LERROUX I EL POBLE

El poble.—Jo encara sóc lerrouxista.
Lerroux.—Jo, no!

PER A LA QUITXALLA

Una joguina de començaments del passat segle.

LA CARTA

Cual gritan estos malditos...

El comte de Romanones, que és un bon memorialista, per tal de fer la defensa del vell parlamentarisme i reclamar "ipso-facto" que es convoquin desseguida les Corts, que de cop i volta restaren com ensopides i després foren tancades per passar a millor vida, ha escrit una llarga lletra, forta, inspirada, polida, a la qual aboca tota la ciència que porta a dintre, com a governant de punta i com a insigne estadista, lliberal de soca pura i rei de l'economia. El comte no s'hi conforma en romandre a l'ostracisme; enyora aquelles batalles que al Congrés sovint renyia, i aquells gestes que adobtava al Senat, quan s'enardien

les oposicions i ell era cap del Consell de Ministres. La carta del nostre comte diu que està molt ben escrita; hi ha tota la història en ella del vell parlamentarisme i punt per punt s'hi detallen les victòries més boniques que ha obtingut en dures proves la Democràcia, en els dies de trompades i entusiasmes i efervescències polítiques, acabant, com es suposa, demanant amb energia que s'obrin les Corts a l'acte perquè el país ho desitja. Una volta estigué llesta la carta, el comte la mira, la llegeix, se la puntua i diu tot cofoi: —Magnífica! Ara res, agafar l'auto i cap a recollir firmes!— El malcarat Sánchez Guerra reb la primera visita d'en Romanones i escolta la carta sense fè un "xiste". Una volta és acabada la lectura, no la firma

perquè la troba molt fluixa pel coratge que du a dintre. D. Alvar de Figueroa se'n va, posant cara trista, a casa de l'Alhucemas per llegir-li la missiva. Aquell prohóm, pel contrari, amic de la vaselina, la troba un xic massa forta i dura i tampoc la signa. Corre el comte, ja sens esma, a casa de Don Melquiades, i aquell gran parlamentari, després d'haver-la llegida, exclama amb veu de tenora: —Amic, quina llonganissa! total per fer la defensa de la vella Monarquia! Jo vull coses més rotundes per a posar-hi la firma!— Amb la cua entre les cames, Romanones es retira; cap a caseta s'entorna i a la biblioteca es fica: ara Cicerón consulta, ara Demòstenes mira, ara Castelar repassa, ara la gran carta esquinça, i exclama fent una mueca força significativa: —Jo que dar el cop em creia! He fet una bona "pifia"!

FLOK

Laïcisme

La manifestació social del sentiment religiós, torna a ésser avui un problema tan intens i complex com quan en la vida dels pobles, igual que en la dels individus, la religió ho era tot. Amb tant delit es torna ara a la lluita per la Creu i l'Evangeli, que si no fos perquè el món té plantejats altres problemes més bàsics i vitals que els de consciència, no fóra gens difícil promoure una creuada i encendre tot allò que no s'inflamés amb l'ardor de la fe i de la paraula santa. El sentiment de la tragèdia sembla nèixer en l'home amb l'esperit de religiositat. I si en certa manera pot ésser veritat que la religió és lligam i manteniment de famílies i de pobles, és menys dubtable encara que fomenta i acreix els odis, separa races i escindeix moltes vegades els vïncols de germanat i és llavor fecunda d'agressions i despotismes. L'esperit religiós movia el braç venjatiu

del Cid, esperonava el corcer de l'apòstol Santiago "mata moros", inflava les veles catòliques de Lepant i atiava les fogueres del Sant Ofici. L'esperit de l'Espanya religiosa esquartera milers de fogars mozarabs i shefardites, estroncant déus prolífiques de treball, d'estudi redemptor, d'activitat científica, nuclis meravellosos de conreu artístic, anorreant per sempre més la part potser més bella i alterosa de l'espiritualitat hispana.

No anava més contra del gai escepticisme voltairià que contra del fastuós geni militar i polític de Napoleó, la guerra de la Independència?

L'ombra ascètica i llefiscosa de l'Escolarial es projecta damunt de la història decadent d'Espanya i estronca el clar somni de l'Alhambra.

La grandesa catòlica d'Espanya culmina en l'epopeia d'Amèrica tan miserablement epilogada per missionaires episcopals.

I l'antorxa rutilant de la glòria espanyola s'extingueix en una pica d'aigua be-neita.

París i Roma. La més graciosa i clàssica representació del poder temporal—en definitiva el més espiritual i etern—que és París, es redreça enfront de la Roma cesarista, patrícia i vaticana.

França recomença la titànica pugna secular en el mateix terreny on florí la Declaració dels drets de l'home. El debat entaulat aquests dies al Palau Borbó ha tingut sonoritats de gesta cavalleresca i ha palesat la transcendència enorme i actual de la qüestió religiosa, que filtrant-se entre l'enteixinat groller de les dictadures i del vell dret canònic i quiritari menaça d'anar migrant l'envolada de l'esperit democràtic.

El perill és tan greu que les brillants digressions funambulesques de Briand han resultat estèrils per excés d'artifici i d'hàbilidosa mecànica oratòria, tant, com les xardoroses paràboles i l'eloqüència amablement anecdòtica de l'abat Bergey.

La paraula d'Herriot més serena ha produït l'efecte d'un conjur màgic, perquè era la veu honrada de la Democràcia pura, copada en la mateixa font inestroncable del racionalisme i de l'Enciclopèdia...

"Aneu tranquilament als vostres temples, a les vostres capelles, a les vostres sinagogues, que l'Estat vetllarà per la llibertat i el Dret de cada francès".

Aquest és el llenguatge de la veritat, de la llibertat, de la raó.

Els interessos espirituals de Roma, no són pas d'altra categoria que els del protestantisme o els del món islàmic. I mante-

LA RADITELEFONIA, REGINA I SENYORA DEL MÓN

Es pot ben afirmar, sense por a afirmar una tonteria o una mentida: avui la raditelefonia és regina i senyora del món. Als pobladors d'aquesta bola infecta que és el món, als de totes les latituds, no els interessa res tant com la raditelefonia. Això és fàcilment comprensible: la raditelefonia és un pler, i un pler barato. Ve't aquí l'explicació més lògica de la difusió, veritablement meravellosa, de la raditelefonia. La guerra, el terrible daltabaix de la

vida, lo que ens compensa de la fadiga, l'engúnia, i el dolor de viure. Lo superflu és el teatre, des del drama nobilíssim i d'una alta transcendència, fins a l'opereta frívola, alegre i fastuosa en sedes i dones boniques. Lo superflu és el "cabaret" amb el seu "jazz-band" ric en melodies exòtiques i amb els seus "coctail's" complicats i magnífics. Lo superflu és el res-

pendent d'adroguer, un manyà. Els alts de les cases de la majoria de les ciutats es veuen ratllats per infinits fils i pals i canyes i antenes.

Així, la gent més humil des de casa sent música, per un preu baratíssim. Però d'això no

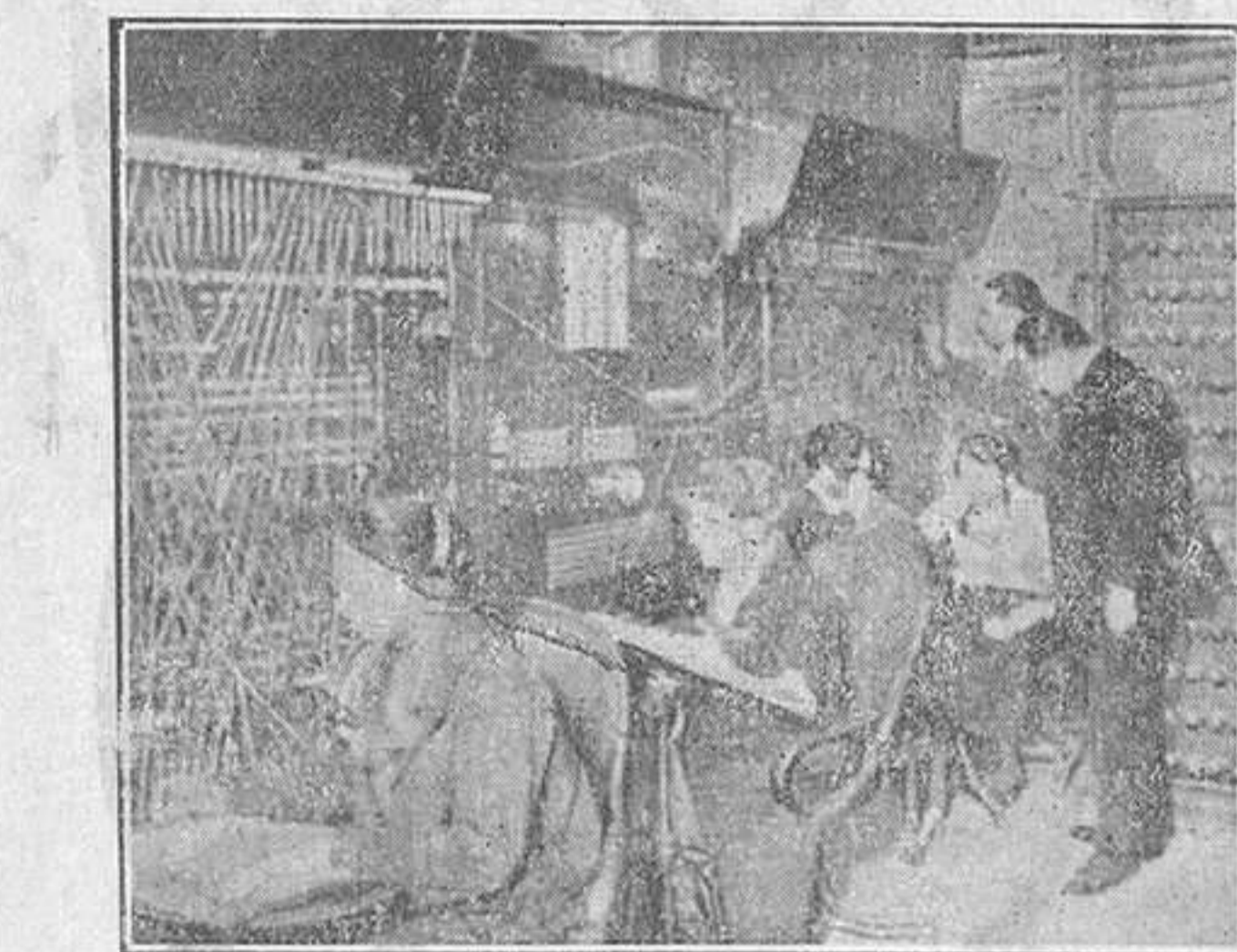

Escollant la raditelefonia

taurant chic en qual menjador no es pot entrar sinó vestit de "smoking". És el "music-hall", prometedor d'alegries fàcils i banals, poblat d'elegàncies mundanes.

Abans, diguin el que vulguin, la vida, en tots els seus ordres, era més barata que ara, i lo superflu, els plers, estaven a l'alcanc de les mitjanies. Avui el teatre, el "music-hall", el "cabaret", no són més que pels potentats. Per a portar una vida de pler es necessita sinó una fortuna, poc menys.

En canvi, la raditelefonia té un mèrit, un mèrit essencial per a difundir-se i fer-se popular: resulta barata, està a l'alcanc de totes les fortunes. La raditelefonia és un pler de que pot disfrutar un oficinista, una portera, un de-

La central teatrefònica durant el servei

en pot resultar perjudicat el teatre, que dona vida a tanta gent?

LONDRES NO POT VEURE EL SOL

Nosaltres hem volgut moltes vegades, cansats del sol, color de rovell d'ou, d'Espanya, viure en una ciutat de clima fred i boirós. Aquestes ciutats tenen un encant meravellos, deliciós. El fred ens tanca en la llar, i ens fa amables els goigs humils, senzills, de la llar. La boira posa una cortina entre nosaltres i l'avorrible tot el món. En una ciutat d'aquestes la casa adquireix una importància capital. Es un pler quedar-se a fumar una bona pipa,

a prendre una tassa de bon cafè, una copa de bon licor, a llegir un bon llibre...

Aquesta ciutat, que és la ciutat ideal, és Londres. A Londres, tan antipàtic per alguns—per alguns que no val la pena de tenir en compte, ja que, com tota la gent de carrer, és gent inferior—hem viscut nosaltres les hores més agradables de la nostra vida.

Però Londres no pot veure el sol. Això, per a nosaltres que ja n'estem tips, no és cap desgràcia. Però ho és pels londinencs, que el veuen molt de tard en tard. I quan el veuen el veuen pàlid, defallit, malalt. En dies de sol Londres presenta un aspecte graciós i pintoresc. La gent de les botigues, els petits industrials, es treuen una cadira a la porta i surten a gaudir aquella il·lusió de sol.

Ve't aquí perquè ens fa gràcia aquesta foto-

Contemplant l'eclipsi de sol a Londres

grafia de "The Sphere", en la que apareixen tres noies contemplant, des de Londres, l'eclipsi de sol. Però és que a Londres el sol es pot eclipsar?

Cantant al «Trianon Lyrique»

guerra, además d'encarir enormement les matèries primes de la vida—com són l'habitació, el trajo i l'alimentació—ha encarit també lo superflu, és a dir: lo de més agradable que té

RECORD DE L'EDAT MITJA

aeris ja no estan sotsmeses a la nostra voluntat, sinó a la voluntat de les estrelles i les estrelles potser sí que mengem, però el que és nosaltres!

La Cambra francesa definitivament ha votat la supressió de l'ambaixada del Vaticà.

Es una cadena més que trenca la França lliberal.

Nosaltres ho anotem com un triomf més de la llibertat humana.

De Valera, parlant en un míting a Cauan, alludint un projecte de viatge del príncep de Gales a Irlanda, ha dit:

"Si el rei Jordi o el príncep de Gales vénen a Irlanda en qualitat de caps d'un país estranger, seran ben rebuts, com ho serien el rei dels belgues o el president del Estats Units. Però si vénen amb les pretensions de sobirans d'Irlanda, el poble curarà de demostrar-los què pensa d'ells i dels botiflers que els acompanyaran.

Hi ha hagut forts escàndols a la Cambra francesa, havent de suspendre dues vegades la sessió. Durant l'escàndol, els comunistes cantaven la "Internacional" i les dretes la "Marsellesa".

Les dretes la "Marsellesa"? Si les dretes d'aquí cantessin la "Marsellesa" produirien un escàndol més sensacional que el de la Cambra del govern francès. Les dretes d'aquí són tan poc dretes que ni serveixen per esquerres.

Anglaterra, França i Itàlia treballen per evitar l'alteració de la pau europea.

Això vol dir que hi ha perill, però nosaltres tan tranquils. Com que tampoc ens hi enredarem.

La premsa ve comentant des de dies l'estafa a la "Societat de Telèfons". No n'hi ha per tant! Nosaltres provaríem com la companyia de telèfons estafa a nosaltres. Ho provaríem de la següent manera: Diuen que el temps és or. Doncs, bé; moltes vegades el telèfon ens roba tant de temps, que en sortiríem més depressa si en lloc de telefonar hi anessim a peu. No és una estafa això?

Diuen que el dia setze es reunirà el ple de l'Ajuntament. Ja ens agradarà de veure-ho i cal fer constar que ho creiem perfectament, perquè els catalans tenim una dita que diu: "Setze, la mà plena".

L'Ajuntament de la nostra ciutat vol que aquest any es celebri un Carnaval monstruós i higiènic. Per aquest fi el senyor Navarro i el senyor Nebot han proposat que s'hi destinessin vint mil "peles".

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA PREVIA CENSURA MILITAR

La Campana de Gràcia
ALMANAC per a 1925
 ○ ○ ○
ES VEN A TOT ARREU
JA HA SORTIT!
JA HA SORTIT!
Preu: 80 cts.

nir-se neutre davant de l'Islam, vol dir viure en pau i cordialitat amb els indígenes de les colònies i protectorats d'Àfrica i d'Orient...

Isolar la Roma papal de les activitats polítiques, significa colpir l'absolutisme, el regnat de la fe cega, del dret diví i hereditari, de les oligarquies i de l'esclavatge dogmàtic...

Es obrir el camí a totes les reformes que establiran la sobirania plena de la raó i la independència econòmica i espiritual dels homes...

GLICINI

El preu del pa

Corren rumors que, naturalment, no sabem que tenen de certs sobre l'encariment del pa.

Sabem de cert—això sí—que la ciutat travessa una gran crisi que repercuteix en totes les ramificacions del comerç. Només falta que s'apugi el pa. Avui molta gent treballadora ja quasi no pot menjar-ne i el pa és l'article de primera necessitat més essencial. Pot encarir-se la roba si voleu, pot encarir-se la carn—que ara no sabem si menjarem carn o que—però les autoritats, les d'aquestes circumstàncies tan anormals que atravessem, com les de qualsevulla circumstància, el que deuriem mirar primordialment és que el pa fos a l'alcanç de l'obrer més humil.

Avui tothom va de gorra i en canvi nosaltres hem d'anar aguantant el barret. Què hi farem? No hem nascut per anar de gorra i a més sabem que hi han gorres de llana que fan mal de cap. Cregueu-ho.

Les substències estan tan amunt que ja no és recorden de la terra. Voltant pels espais

DOS QUE TORNEN

—Diguin el que vulguin, el viatjar és una cosa que diverteix molt i ensenya!